

ĐỖ THỊ THANH HÀ, 'Complaints in Vietnamese by native and non-native speakers'. In Roever, C. & Nguyen, H. (Eds.), *Pragmatics of Vietnamese as native and target language* (pp. 111-135). Honolulu: National Foreign Language Resource Center, University of Hawaii, 2013.

Chương sách nghiên cứu các cấu trúc người Việt bản ngữ và người học tiếng Việt dùng để than phiền. Nghiên cứu tập trung vào 34 người Việt bản ngữ nói tiếng Hà Nội và 24 sinh viên Trung Quốc học tiếng Việt tại Hà Nội. Công cụ lấy số liệu bao gồm một bộ 9 câu hỏi bao gồm các tình huống than phiền, các phỏng vấn đánh giá của người bản ngữ đối với các câu than phiền của người phi bản ngữ. Các câu than phiền do đối tượng nghiên cứu cung cấp qua bộ câu hỏi được phân tích dựa theo các cấu trúc ngữ nghĩa, theo 3 biến: quyền lực, khoảng cách xã hội và độ cam kết của người tham thoại trong tình huống. Nghiên cứu đã tìm ra rằng, để thực hiện hành động than phiền trong tiếng Việt, người nói có thể sử dụng 7 chiến lược sau, tùy từng tình huống: nhẹ nhàng, thể hiện sự không đồng ý/khó chịu, than phiền thẳng thắn, lên án và cảnh cáo, nói mĩa mai, và mắng chửi hay đe dọa. Nghiên cứu cũng chỉ ra rằng người học tiếng Việt cũng có khả năng sử dụng 7 chiến lược này, tuy nhiên, việc sử dụng trong các tình huống cụ thể lại khác so với người bản ngữ.

The chapter investigates the realization patterns of complaining speech act by native and non-native speakers of Vietnamese. 34 native speakers of Hanoi dialect and 24 Chinese students studying Vietnamese in the University of Languages and International Studies under Vietnam National University participated in the study by completing a discourse completion task, which contained nine complaining situations. 9 native speakers were also involved in a triangulating interview and in judging the non-native speakers' responses. The responses from the discourse completion task were then analyzed for the use of semantic formulas and according to three variables: social power, social distance and commitment between the speaker and the hearer. The speech act set of complaint in Vietnamese is made up of seven strategies: below level of reproach, expression of annoyance or disapproval, explicit complaint, accusation and warning, mockery, insult and immediate threat. The strategy selection of Vietnamese speakers is affected both by social and situational factors. Non-native speakers are found to employ the same speech act set as native speakers yet with different strategy distribution by social and pragmatic factors. Typical non-native speakers' responses were generally judged inappropriate by native speakers. The findings also suggest that although having access to the same speech act set as native speakers, non-native speakers seems to deviate from native speakers in the employment of strategies in specific settings.